

INDULJ EL EGY ÚTON...

2023/2024

Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra

III/I. túraszakasz

1. FORDULÓ

Palántól Zalakomárig

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2024. január 18.

Kedves Túratársaink!

A Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra harmadik túraszakaszához értünk. Idén Palintól Abaliget vasútállomásig ballagunk a Kéken. Ezen belül az első fordulóban Zalakomárig rójuk a Kelet-zalai-dombság lankáit, tagolt domboldalait.

Tisztelettel és köszönettel adózunk minden túrakedvelő diáknak, szülőnek, pedagógusnak, aki vállalta a vetélkedő feladatainak megoldásával járó plusz munkát, szervezést, kutatást, fáradságot. Vállalta, hogy túratársunk lesz az idei szakaszon. Idén erre több mint 140 csapat vállalkozott! Köszönjük a bizalmat!

A vetélkedő csapatokat továbbra is két nagy csoportba és három-három kategóriába soroltuk be. A verseny tisztasága érdekében iskolánk csapatai külön csoportban versenyeznek. Az esetek többségében azonos feladatot oldanak meg a különböző korosztályú diákok, de minden csapatot csak a saját kortársaikkal fogunk összemérni, tehát az esélyek azonosak mindenki számára.

A feladatoktól ne ijedjete meg! A legnehezebbnek tűnő feladvány esetében is sokat segíthet a logika. Ahol pedig információforrásra van szükség, az esetek többségében megadjuk, vagy utalunk rá, hol lehet a válaszokat megtalálni.

Munkátok segítése érdekében az elmúlt tanévben bevezettünk egy újítást. Minden túraszakaszhoz mellékeljük Kéktúra Atlaszban szereplő térképet. Böngésszétek sikerrel! A Megoldólapot viszont még várni kell egy kicsit. 2024. január 8-án, hétfőn kerül majd fel a honlapunkra, de erről tájékoztatást küldünk.

Ha bármilyen problémátok adódna, keressetek bennünket!

Ne feledjétek!

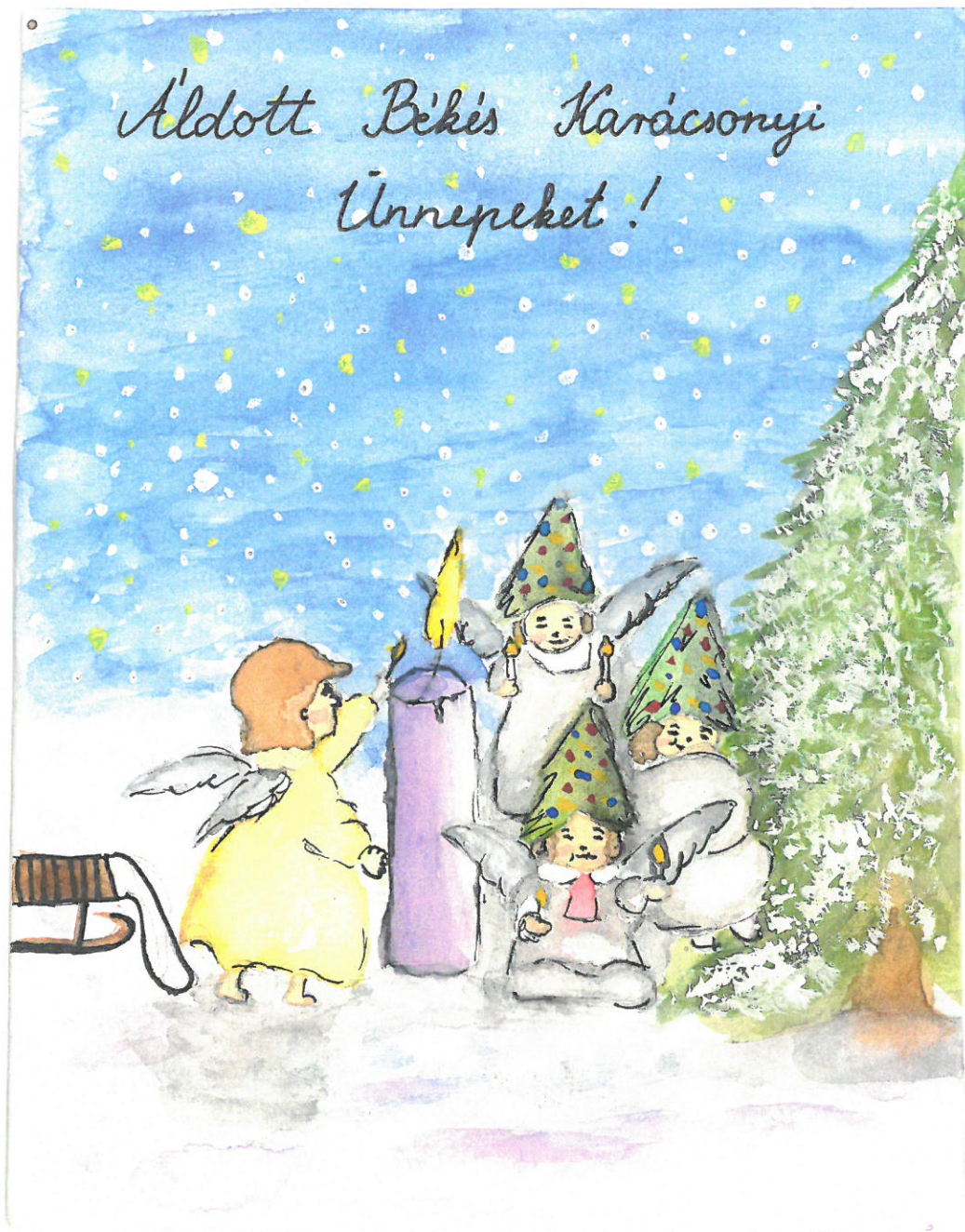
Az első forduló beküldési határideje: 2024. január 18!

Kívánunk minden csapatnak, segítő pedagógusnak, szülőnek jó „túrázást”, kellemes időtöltést, sikeres fejtörést! S ami a legfontosabb, jó egészséget Mindenkinnek!

A szervezők nevében:

Sajtos József

Seregélyesi Baptista Általános Iskola és AMI

*Áldott karácsonyt, békés, boldog új
esztendőt kívánunk!*

Seregélyesi Baptista Általános Iskola és AMI

A képeslapot Nagy Csenge Kriszta 8.a osztályos tanulónk készítette

1. feladat

Palintól Zalakomárig

Visszatérő túratársainknak már jól tudhatják, hogy feladatlapunkat az aktuális területen végigfutó kék nyomvonalának megismerésével kezdjük. Most sem lesz ez másként!
Az alábbi feladatban képzeletben végigsétálunk az Dél-Dunántúli Kéktúra egy szakaszán. Túránkat a legutóbbi végponton, Palinban kezdjük és Zalakomárig megyünk. Utunk során számos nevezetes helyet érintünk. Ezek közül válogattunk párat, melyeket megfelelő sorrendben kell rendezni!

Rakjatók menetrend szerinti sorrendbe az alábbi pontokat! Helyes sorrend esetén a helyszínek után olvasható betűkből egy szót kaptok! Ezt adjátok meg megoldásként!

Jó tanács: Ne feledjétek, Palinból indulunk a Dél-Dunántúli Kéktúra (DDK) mentén és Zalakomárig megyünk!

A feladat megoldásához használhattok turista térképeket, kéktúras pecsételő füzetet, vagy netes térképeket (pl.: <https://turistautak.openstreetmap.hu/>)

Galambok: **A**

Kőszikla-szurdok (kék háromszög jelzéssel járható végig): **I**

Nagybakónak: **C**

Öreg Förenc/ Förhénchegy: **K**

Öröm-hegy, Postás kulcsosház (kék pecsétjelzéssel és piros háromszög jelzéssel érhető el): **I**

Zalakaros: **L**

Zalaújlak (kék háromszög jelzéssel érhető el): **K**

2. feladat

Gézuka levele, avagy egy kelekótya kéktúrás beszámolója – rendhagyó térképolvasás

Kitartó csapataink, akik már pár éve róják velünk a Dél-dunántúli Kéktúra virtuális útvonalát, találkozhattak Gézukával, a lelkes, de kevésbé figyelmes túratársunkkal. Természetesen Gézuka is teljesítette már e feladatlaponk által érintett szakaszt. Most olvassunk bele abba a levélbe, melyet utolsó este írt haza, az addig elfeledett családjának.

„Kedves Anya, Apa, Szilvike, Palika! Szia Mindenki!

Holnap már megyünk haza, majd otthon sokat mesélek. Addig is röviden. Hétfőn megérkeztünk abba a faluba, melynek a nevét úgy jegyeztem meg, hogy mindig az „öcsémén jár az eszem”. Ez, ha jól tudom Nagykanizsa része. Innen egy valamilyen *madarak sokaságáról elnevezett faluba* gyalogoltunk át. Jártunk még *Zalakezesen, Zalaújházon, Zalahomáron* és átmentünk valami *Nagyizén* is.

Miután leszálltunk az autóbusról egy hosszabb túra után *kopjafájánál* megemlékeztünk Pali bácsiról, aki ezt a túrát kitalálta. Este a pár száz méterre lévő *Vasutas kulcsosházban* aludtunk. Másnap korán indultunk, mert egy kitérőt is beterveztünk. A kék háromszögön jutottunk el egy *szurdokig*, ami nagyon szép, de veszélyes volt! Utána jól esett megpihenni és ebédelni a *Gesztenyész ház* padjainál. A pihenő alatt az *Eszperantó-forrás* hűsítő vizével töltöttük meg kulacsainkat. Este a *Castrum kempingben* aludtunk. Másnap könnyű napunk volt. Bejártuk a *Csigatúra tanösvényt* majd egy kis kitérővel a *Förhénci kápolna* mellett elhaladva Zalaújházon az *Egry József Emlékházat* is felkerestük. Nem is tudtam, hogy a Balaton festője itt született. Egész délután egy *termálfürdőben* áztattuk megfáradt testünket. Egy kis kitérővel jártunk még egy 313 méter magas Tukurá-tetőre épített *TV toronynál* is. A toronyba sajnos nem mehettünk fel. Holnap megnézzük a *Madaras falu Tájházát*, ezután vonatra szállunk és irány haza.

A tábor nagyon jó volt! Jövőre is jövök!

Puszi mindenkinek!
Gézuka”

Eddig minden rendben, de mi is a feladat?

Említettük, hogy Gézuka kissé figyelmetlen. Most sem hazudtolta meg önmagát. Levele tele van pontatlanságokkal. **Tegyetek rendet e kuszaságban!**

a. feladat

A levél első szakaszában Gézuka az érintett településeket sorolta fel. Sem a sorrendre, sem a pontos nevükre nem emlékezett. **Adjátok meg a tábor ideje alatt érintett települések nevét a felkeresés sorrendjében!** Ne feledjétek, nyugatról indultunk, keletre tartunk a DDK (Dél-dunántúli Kéktúra) mentén!

b. feladat

A levél második szakaszában Gézuka a számára fontos, a túra által érintett helyekről ír. A probléma csak az, hogy néhánynak a nevét sem tudta, a sorrendről pedig ne is beszéljünk! **Nevezzétek meg pontosan és írjátok le sorrendben az érintett nevezetességeket, melyek nevét segítségül dőlt betűvel írtuk.**

Jó tanács: Használjatok térképet! (pl.: <https://turistautak.openstreetmap.hu/>) Az érintett nevezetességek a kék jelzést követve könnyen beazonosíthatók lesznek.

3. feladat

Gézuka fényképezett

Gézuka, mint a természetjárók népes tábora, szeret fényképezni, szereti megörökíteni hol is járt. Így volt ez az előbb említett túráján is. Ha a 2. feladatban sikerült beazonosítani a Gézuka által bejárt helyeket, ez a feladat gyerekjáték lesz! A feladat csupán annyi, hogy **Gézuka levele alapján találjátok ki, hol készültek az alábbi képek!**

Jó tanács: Vigyázzatok! Gézukáról van szó, a képek véletlenül sincsenek sorrendben!

6.

7.

8.

10.

9.

12.

11.

4. feladat

„Kicikla”, azaz a Kőszikla-szurdok

Mi ez a furcsaság? Szurdok egy dombvidéki tájon? Létra kell hozzá, hogy végig járjuk? Honnan cseppent ez ide? Hogyan keletkezett? Miért nagy szó egy vízmosás? Megtudhatjátok, ha segítetek nekünk!

Az országos átlagot meghaladó zalai esők bizony kimosták az egyes szavakat ebből a szövegből. Szerencsénkre úgy, mint a valóságban, a lehullott eső és az időszakos patakocska által kimosott kőzetdarabokat, jobban mondva szavakat, az erejét vesztett víz a közelben lerakta. A mi dolgunk csak annyi, hogy **gyűjtsük össze a kimosott szavakat és illesszük be a megfelelő helyre!**

„Nagybakónak melletti Kőszikla-szurdok minden bizonnyal hazánk egyik ...**1**... túrahelyszíne, ugyanis a 300 méteres ...**2**... magasságot éppen csak elérő, szelíd dombok között egy rövid, de igazán vadregényes, ...**3**... biztosított szurdok található; olyan, amelyet amúgy csak középhegységeink némelyikében találunk.

... A ...**4**... felszínének nagy részét a legfiatalabb földtörténeti korok kifejezetten laza üledékei borítják, amelybe az országos átlagnál nagyobb ...**5**... csapadék mély vízmosásokat ...**6**... A környező tájat ezért a relatív mély ...**7**... sűrű hálózata jellemzi. A relatív szintkülönbség néhol valóban ...**8**... idézi, s ennek minden bizonnyal köze van ahhoz is, hogy a helyiek „...**9**...” nevezik a környező dombokat és a rajtuk található szőlőket egyaránt. Ezen völgyek közül minden bizonnyal a rövid, mindössze pár száz méter hosszú...**10**... a leglátványosabb.

A Kőszikla-szurdok azért több egy vízmosásnál, mert az alján ma is ...**11**... - időszakos - vízfolyás a terület emelkedésével azonos ütemben ...**12**... ebbe a laza üledékbe a földtörténeti múlt legutolsó időszakában, egészen a szurdokban szépen feltáruló, az egykori Pannon-tó parti régiójában jóval korábban lerakódott, eltérő módon cementált homokkőrétegekig.” (termesztjaro.hu)

A kimosott kőzetdarabokat, azaz a szövegből hiányzó szavakat, kifejezéseket a következő oldalon találjátok!

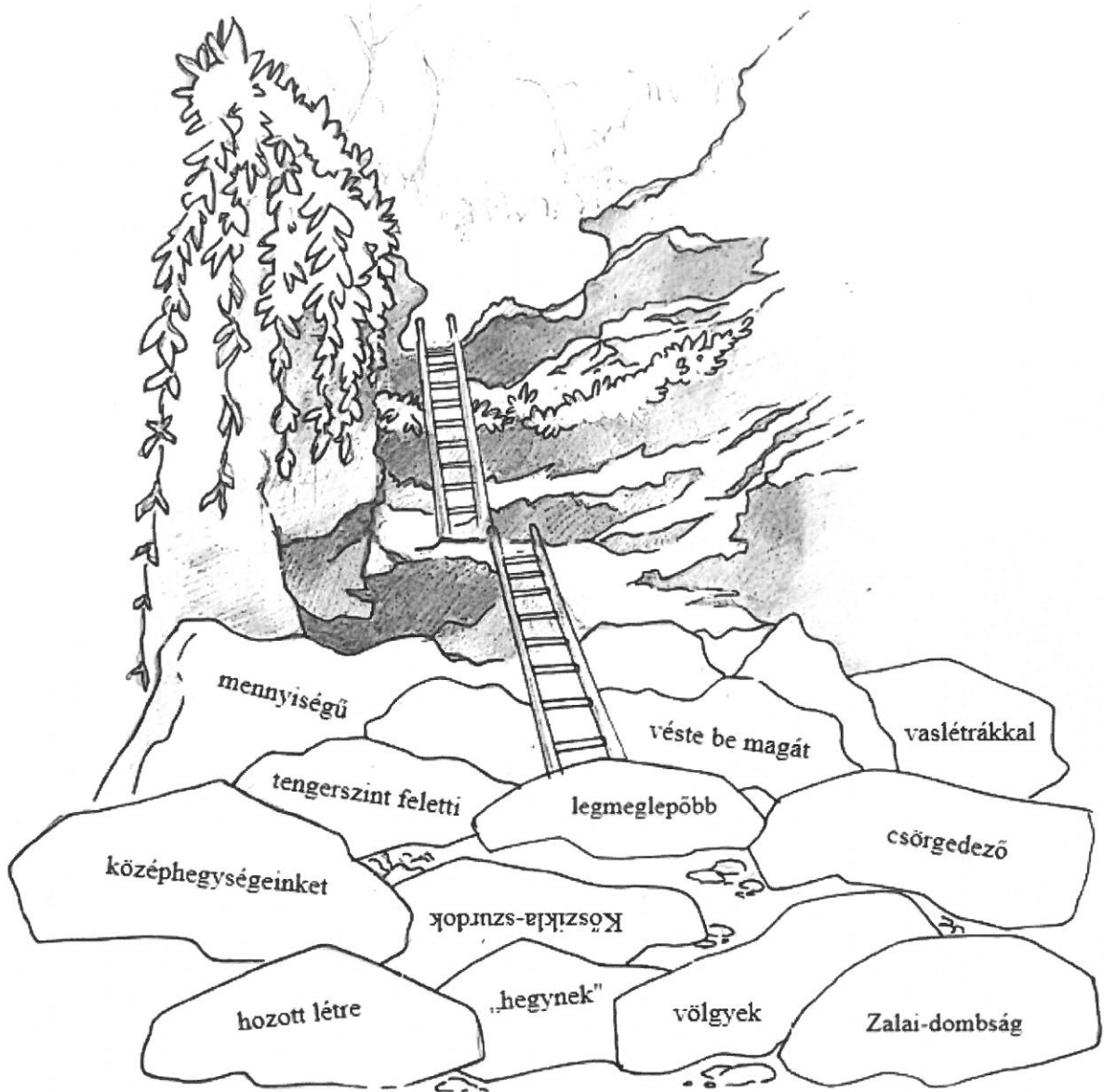
Ha sikerült a nyomozás, s minden kőzetdarab (szó) a helyére került, megpihenve olvassátok el egy gyakorlott túrázó blogbejegyzését arról, hogy neki hogyan sikerült végig járni a szurdokot! „Aztán egyszer csak elfogyott az ösvény, hatalmas homokkő sziklák állták utunkat. Itt a feljutásnak csak egy módja van, a kiépített létrák. Ezekből összesen öt rövidebb-hosszabb van itt, de mindegyikük meredeken tör felfele. Tériszonyosoknak jó edzőpálya. Mivel tudvalevőleg nekem is legendás magasságfóbiám van, ezért jó darabig toporogtam, mint lúd a jégen, mire rászántam magam az indulásra. Először első menyasszonyom ragadta meg a lépcsőfokokat, aztán mi következünk: én és a majré. Egy létrán mindig csak egyikünk mászott, fent első mindig bevárt. Aztán lassan csökkent rajtam is a nyomás, és kezdtem élvezni a szépséget. Mire felértünk, a pólóm nem is izzadt, hanem habos volt. Embert próbáló szakaszon voltunk túl, de az élmények mélyen beégtek az emlékeinkbe.”

(Forrás: <https://www.turistamagazin.hu/blog-bejegyzes-1/barangolas-a-vadregenyes-koszikla-szurdokban>)

Ha szeretnétek több felvételt látni a szurdokról, akkor látogassatok el az alábbi oldalra:

<https://kirandulastippek.hu/gocsej-zala/nagybakonak-koszikla-szurdok-eszperanto-forrasok>

5. feladat

Számoljunk a jövőnkért!

Somogyország dimbes-dombos tájain a karácsonyi ünnepkörhöz számtalan babona, jóslás fűződik. Ebből gyűjtöttünk össze egy csokorra valót. Aki hitt ezekben, márpedig miért ne hittek volna, azzal számolt, ha teljesíti az íratlan kötelmeket, megóvhatja saját magát, a családját, a portáját a rontástól. Még azzal is számoltak, hogy ezáltal (irányítottan) valami jó is történhet velük.

Hát számoljunk így mi is!

A jóslások a következő időszakra, illetve az elkövetkező újesztendőre szólnak, vagyis ez a 2024-es évet jelenti. Hogyan fejthetjük meg ezeket a hiedelmeket? Egyszerűen! Számolással.

A jóslásokat és az elvárható következményt dominólapokra írtuk. A kötelmeket, a feltételeket sárga alapra, a várható eredményt kékre. Minden dominólapon találhattok szöveges részt és számokat is. **Ha jól csoportosítjátok a lapokat, akkor egy, vagy egypár sárga és egy-két kék alkot majd egy megfejtést úgy, hogy a lapokon lévő számok összege 2024-et ad eredményül.**

Segítségül megadtuk a tíz hiedelem első dominólapját.

Jó fejtörést kívánunk! Ha pedig valamelyik megtetszett, próbáljátok ki! Kíváncsian várjuk az eredményt!

1. „Karácsonyeste leaggatták a fogasról a ruhát, 634

6. A nagylányok úgy mentek az éjféli misére, 313

mert különben nem tojnak a tyúkok 1000

2. A gazdaasszony addig nem kelhetett fel az asztaltól, 627

Újév reggelén kiálltak a kapuba és amíg ették az almát, 500

kinek szögön van a ruhája” 520

7. Karácsony és újév között 326

mert különben nem lesz jó kotlósa 846

kimennek tüzelni való fáért, 1653

mert ha nem, dögvész üt ki a portán. 916

az Úrfelmutatáskor a zsebükbe tett piros almát 759

amíg jól nem lakott, 551

mert azt tartották, hogy annak a jószága akasztja fő magát, 327

még a sifonérbu is leeregették 543

3. Karácsonykor minden vendéget jól kellett tartani,	1024	mert különben jövőre egy állat bőre fog így száradni.	1004
mert olyan nevű lesz a férjük.	23	5. Karácsony estéjén a lányok	126
4. Kötélen száradó ruha nem lehet karácsonykor,	1020	8. A lányok az éjféli misén	401
Karácsonykor az állatok beszélnek.	700	háromszor megfordították.	299
mert ha páros, akkor még azon a télen férjhez mennek.	213	Hazafelé elszórták.	721
hogyan zsebükbe búzát tettek.	19	figyelték milyen nevű férfiak jönnek arra,	42
Ahányan ráléptek, annyi kérőjük lesz majd	971	beérve megszámlálták,	32
9. A gazdának boronára kell feküdnie,	89	mert így kihallgathatja az állatokat.	1235
a lószerszámokat, kantárokat a földre tették	782	mert így megálmodja, ki fogja elvenni.	2
10. Az eladó sorban lévő lány aludjon szalmán,	2022		

6. feladat

Hazajáróval a Beregi-Tiszaháton

A Hazajáró csapatának két tagja, Jakab Sándor és Kenyeres Oszkár hosszú évek óta támogatja, segíti vetélkedőnket. Több alkalommal, amikor még meg lehetett rendezni a döntőt, aktívan részt vettek az egy napos programon. Filmjeikkel, tanácsaikkal, kapcsolataikkal sokat segítettek a szervezésben, a feladatlapon összeállításában is. Idén is így lesz.

Mint a vetélkedő kiírásánál is említettük, e tanévben a szokásos határon túli kalandozásaink során Kárpátaljára látogatunk el. Az első fordulóban a Hazajáró a beregi-Tiszahátra kalauzol bennünket.

Segítségünkre az alábbi linken található film lesz:

<https://hazajaroegylet.hu/hazajaro/beregi-tiszahat-a-kuruc-szabadsagharc-bolcsoje/>

A film alapján válaszoljatok az alábbi kérdésekre!

Jó tanács: Kérdéseink 15 perc 30 másodperctől a film végéig lesznek. (Azért érdemes megnézni a film első felét is! Csodálatos felvételek mellett szép gondolatokat is hallgathattok.)

Kérdések:

1. Mikor bontott zászlót Esze Tamás Vári piacterén?
2. Kiről kapta a nevét Csetfalva?
3. Miből készült templomának a tornya?
4. Milyen szoborcsoport emlékeztet Bene főterén ezeregyszáz éves múltunkra?
5. Mi volt Beregszáz korábbi neve?
6. Miért nevezték így Beregszászt?
7. Mekkora ideig élt Esze Tamás?
8. Kiről nevezték el Beregszász magyar színházát?
9. Mi a neve a Beregszász fölé emelkedő hegynek?
10. Milyen fesztivált rendeznek Nagyberegen?
11. Mi olvasható Esze Tamás zászlaján (magyarra fordítva)?
12. Ki a szerzője a film főcímenek?

7. feladat

Nemzeti park karácsonyfája

A kereszténység megszületése előtt az örökzöld növények és fák különös jelentőséggel bírtak az ókori népek számára a téli időszakban, tiszteletükre sok nép történetében találunk példát.

Az életfa vagy a zöld ág élet-szimbóluma gyakran kapcsolódik a különböző ünnepek népszokásaihoz, így a téli napfordulóhoz és a karácsonyhoz is.

A karácsonyfa-állítás hagyománya a 16. században terjedt el a Német-római Birodalomban, mikor a keresztények elkezdtek feldíszített fenyőfákat állítani otthonaikban. Valószínűleg Luther Márton volt az első, aki égő gyertyákkal díszített fel karácsonyfát. A német reformátor éppen hazafelé tartott egy téli estén, mikor az egyik fenyőn egyszer csak ragyogó csillagfényekre lett figyelmes; Luthert annyira magával ragadta a látvány, hogy mikor hazaért, mindenáron be akart számolni családjának a jelenségről, s jobb ötlete nem lévén, elővett egy fát és gyertyákat helyezett rá.

Pesten az első karácsonyfát valószínűleg Brunsvik Teréz grófnő állította 1824-ben, ám elterjesztésében jelentős szerepe volt a Podmaniczky és a Bezéredy családoknak is.

A magyar szépirodalomban a karácsonyfa 1866-ban, Jókai Mór A koldusgyermek című karácsonyi tárgyú elbeszélésében jelent meg először.

(forrás: https://mult-kor.hu/20131224_a_karacsonyfa_tortenete)

A karácsonyfákra olyan díszek kerültek régen is és kerülnek ma is, amilyenekre tellett, amelyek tetszettek, vagy valamiért kedvesek voltak a családnak. Legyen szó kiscsaládról, nagycsaládról, általában így volt, így van. Így van ez a kisebb, nagyobb közösségek karácsonyfájával is.

Virtuális túránkkal egy év alatt három nemzeti parkot is érintettünk. Vas megyében az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Zalában a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területén jártunk. Most elértünk „Somogyország” határára, mely a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósághoz tartozik. **Válogassuk ki az alábbi természeti, történelmi értékek, ékességek közül, melyiket tehetnénk fel a Duna-Dráva Nemzeti Park képzeletbeli karácsonyfájára! Ha sikerült a válogatás, ABC sorrendben írjátok be az űrlapra!**

Jó tanács: Segítségekre lehet a DDNP honlapja!

(https://www.ddnp.hu/termeszetvedelem/vedett_termeszeti_teruletak)

